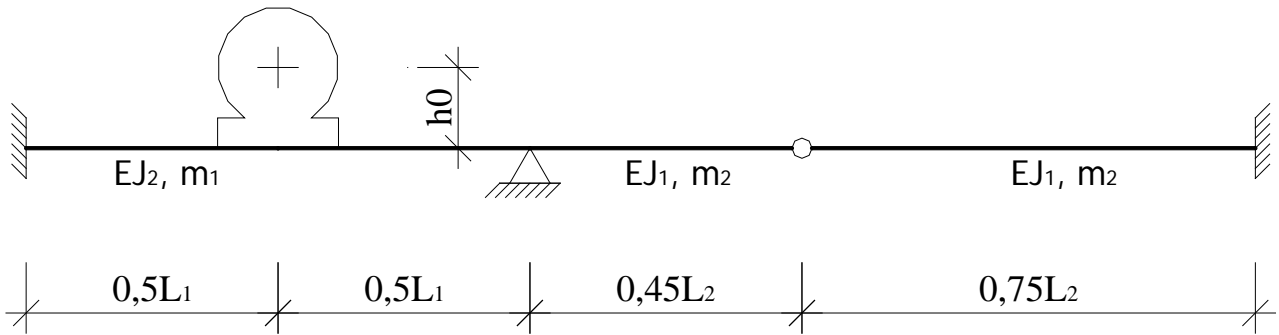

Dla belki płaskiej rozwiązać zagadnienie własne oraz wyznaczyć formy drgań własnych. Wpływ tłumienia, odkształcalności osiowej i postaciowej prętów pominąć. Zastosować zasady analizy wymiarowej.

Dane:

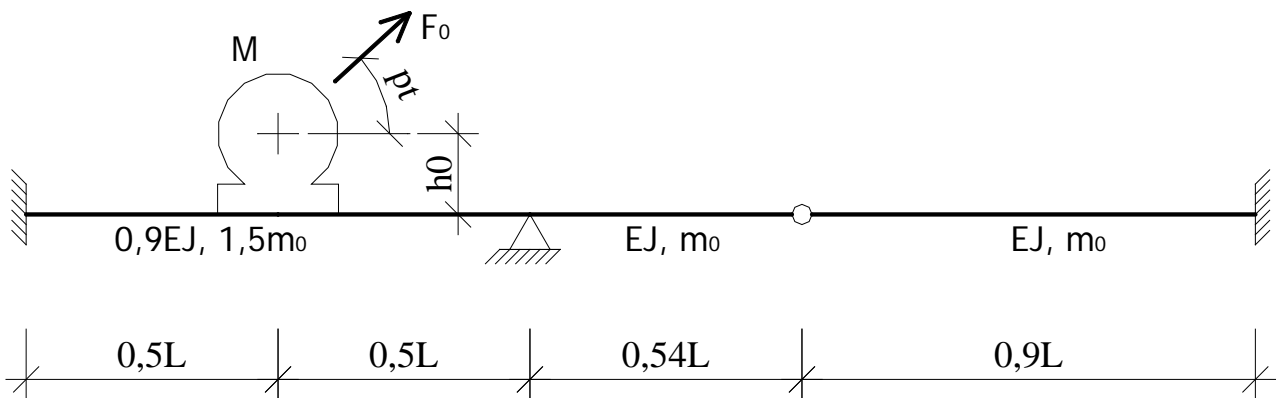
$L_1 = 5\text{m}$, $L_2 = 6\text{m}$, $EJ_1 = 20\text{MNm}^2$, $EJ_2 = 18\text{MNm}^2$, $m_1 = 60\text{kg/m}$, $m_2 = 40\text{kg/m}$,
 $G = 500\text{kg}$, $G_w = 90\text{kg}$, $e = 4\text{mm}$, $h_0 = 0,20\text{m}$, $n = 1400$ cykli/min.

Wielkości porównawcze:

$L = L_1 = 5\text{m}$, $M = G = 500\text{kg}$, $EJ = EJ_1 = 20\text{MNm}^2$, $m_2 = m_0 = 40\text{kg/m}$, $F_0 = G_w \cdot e \cdot p^2$,

$$p = \frac{2\pi}{60} n = \frac{2\pi}{60} \cdot 1400 = 146,608 \frac{\text{rad}}{\text{s}} \text{ - częstota wzbudzenia} \rightarrow F_0 = 90 \cdot 0,004 \cdot 146,608^2 = 7737,8\text{N}$$

1. Przyjęcie współrzędnych uogólnionych Lagrange'a

1.1. Stopień statycznej niewyznaczalności - n_h

$$n_h = e - 3t = 10 - 3 \cdot 2 = 4,$$

$$\underline{n_h = 4}$$

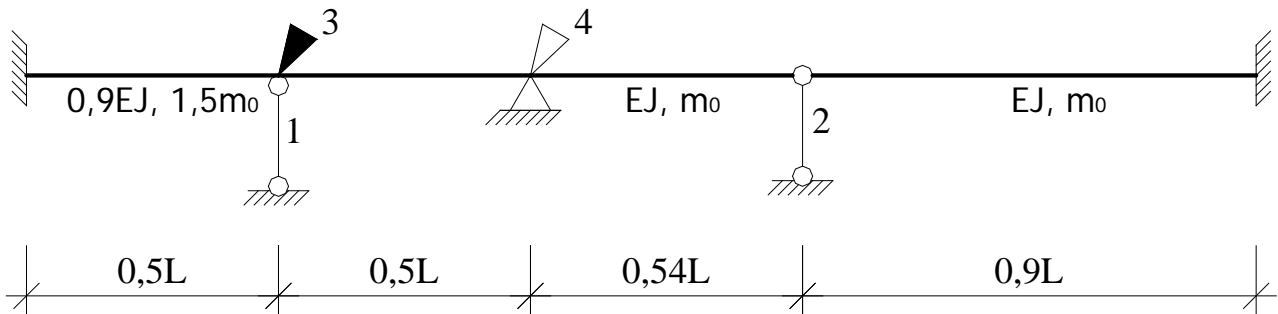
1.2. Stopień geometrycznej niewyznaczalności - n_g

$$n_g = n_\phi + n_\delta$$

$$n_{\phi} = 2$$

$$n_{\delta} \geq 2w - p - r = 2 \cdot 5 - 4 - 6 = 0,$$

Z powyższej nierówności nie wynika bezpośrednio, że układ jest nieprzesuwny. Należy sprawdzić GN. Z analizy GN wynika, że analizowany układ ma 2 stopnie swobody, które należy odebrać dołączając do układu dwie więzi elementarne. Pokazano to na rysunku poniżej

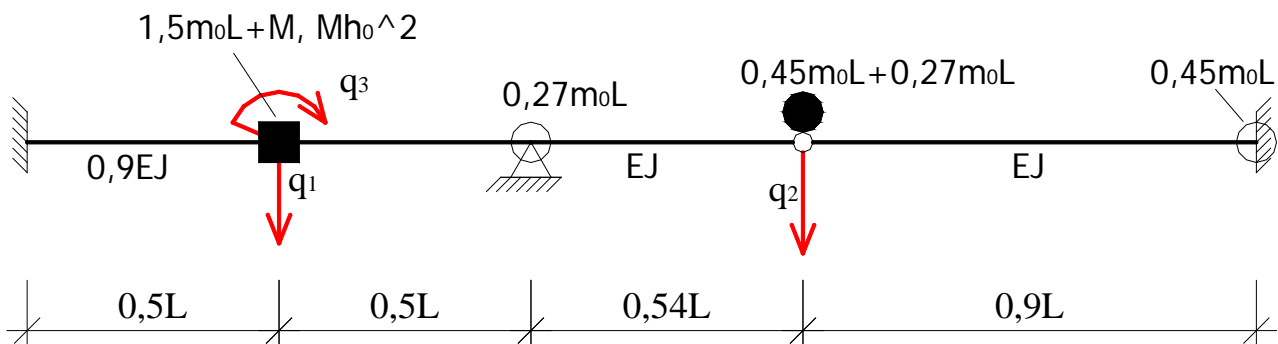
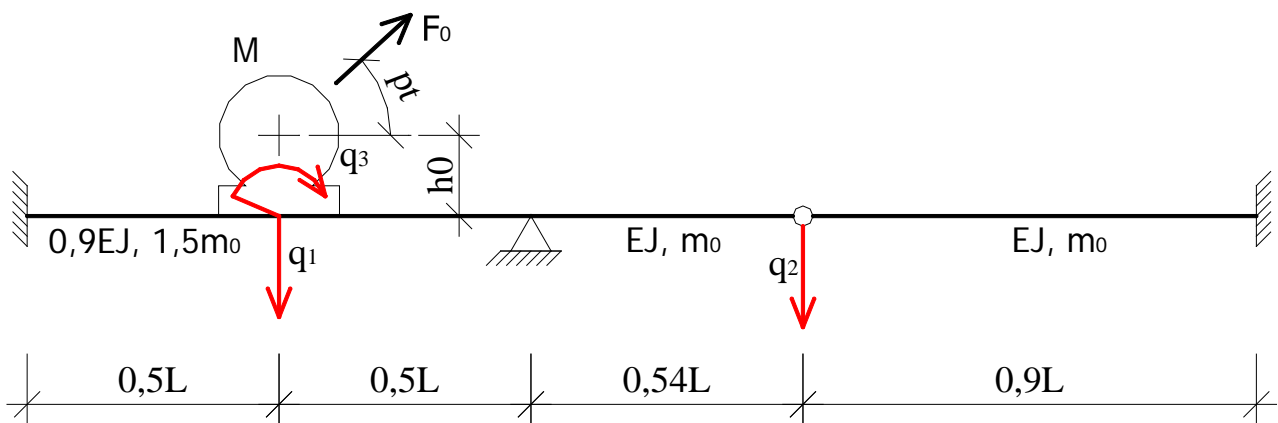

Zatem: $n_g = 2 + 2 = 4$

$$\underline{n_g = 4}$$

1.3. Liczba dynamicznych stopni swobody. Przyjęcie współrzędnych uogólnionych

Granulację masy analizowanego układu przeprowadzono w taki sposób, że do opisu zagadnień dynamicznych można przyjąć 3 dynamiczne stopnie swobody, które odpowiadają więziom 1, 2, 3 ze schematu wyjściowego metody przemieszczeń. Współrzędne uogólnione (Lagrange'a) przyjęto zgodnie z kierunkami więzi 1, 2, 3 (rysunek poniżej).

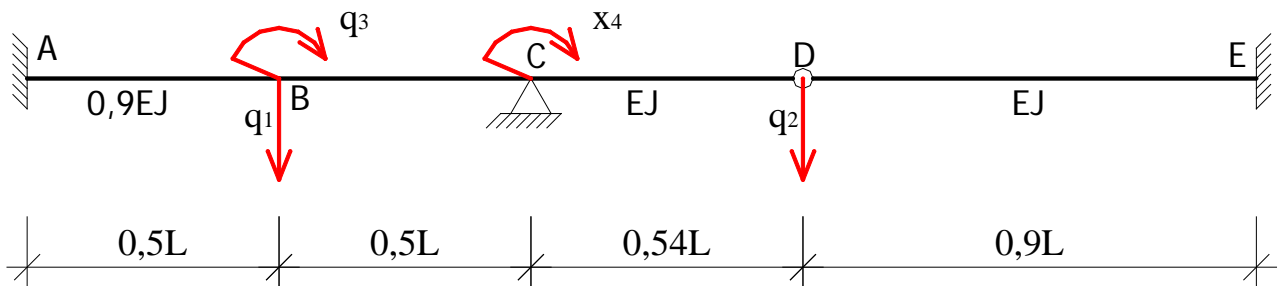
1.4. Stopień geometrycznej niewyznaczalności w sensie dynamicznym - n_{gd}

$$n_{gd} = n_g - d = 4 - 3 = 1$$

$$\underline{n_{gd}} = 1$$

2. Wyznaczenie macierzy sztywności – K

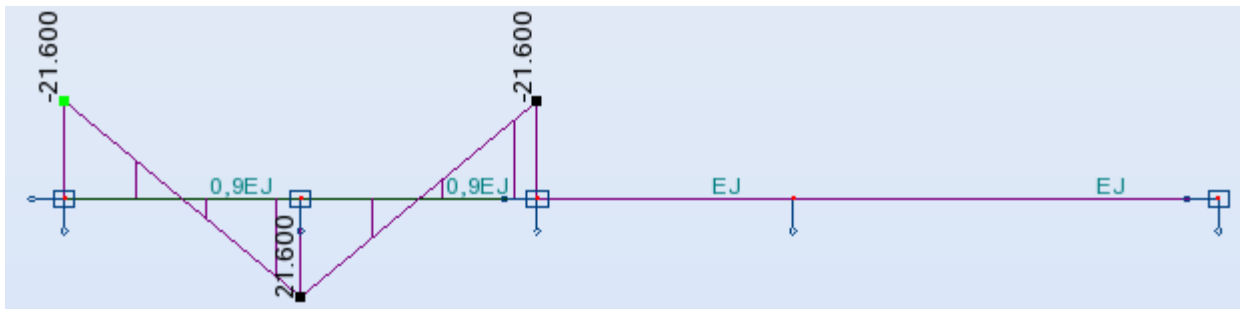
2.1. Schemat wyjściowy metody przemieszczeń

Wektor współrzędnych uogólnionych w bazie poszerzonej

$$\underline{\underline{\bar{q}}} = \begin{bmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \\ x_4 \end{bmatrix}$$

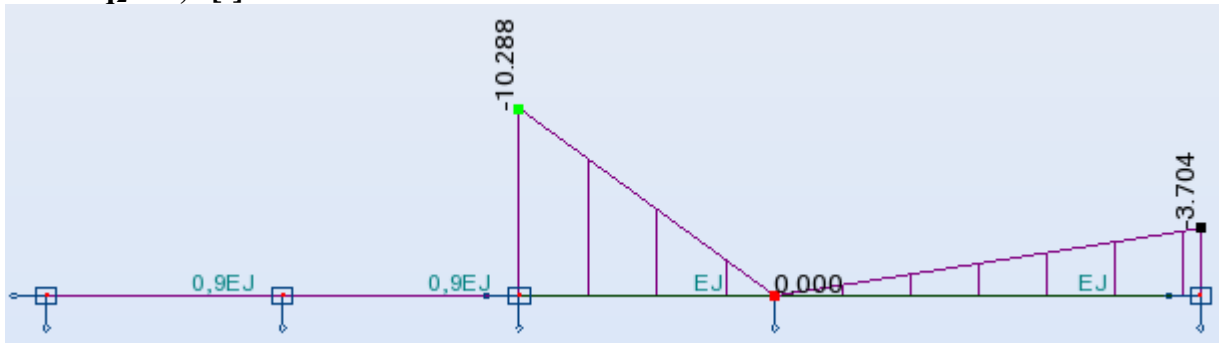
2.2. Stan $q_1 = 1,0$ [-]

Kąty obrotu cięciw prętów

$$\psi_{AB}^1 = \frac{2}{L}, \quad \psi_{BC}^1 = -\frac{2}{L}, \quad \psi_{CD}^1 = 0, \quad \psi_{DE}^1 = 0$$

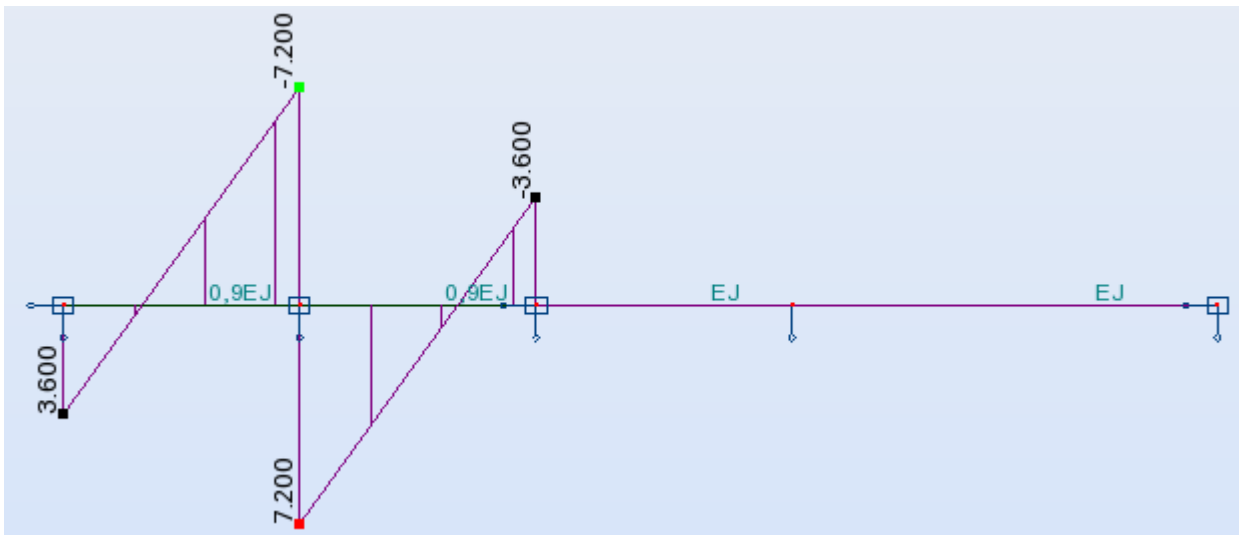
2.3. Stan $q_2 = 1,0$ [-]

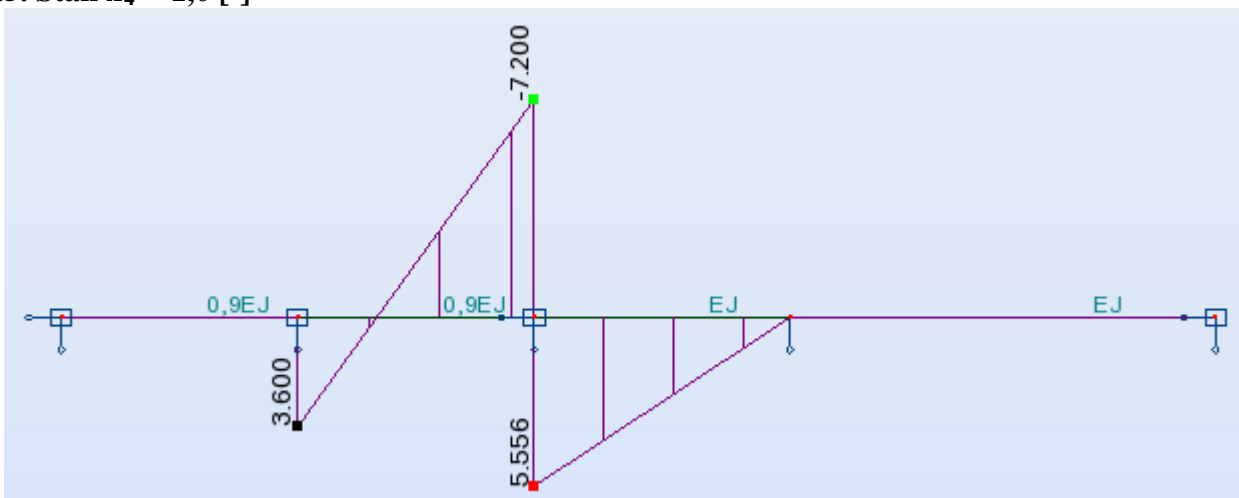
Kąty obrotu cięciw prętów

$$\psi_{AB}^2 = 0, \quad \psi_{BC}^2 = 0, \quad \psi_{CD}^2 = \frac{1,852}{L}, \quad \psi_{DE}^2 = -\frac{1,111}{L}$$

2.4. Stan $q_3 = 1,0$ [-]

2.5. Stan $x_4 = 1,0$ [-]

2.6. Współczynniki macierzy sztywności \tilde{K}

Współczynniki macierzy sztywności wyznaczone z następujących wzorów

$$k_{11} = -\sum_{ij} (M_{ij}^1 + M_{ji}^1) \cdot \psi_{ij}^1 = -(-21,6 - 21,6) \frac{EJ}{L^2} \cdot \left(\frac{2}{L}\right) - (21,6 + 21,6) \frac{EJ}{L^2} \cdot \left(-\frac{2}{L}\right) = 172,8 \frac{EJ}{L^3}$$

$$k_{12} = k_{21} = -\sum_{ij} (M_{ij}^1 + M_{ji}^1) \cdot \psi_{ij}^2 = 0$$

$$k_{13} = k_{31} = \sum_j M_{Bj}^1 = M_{BA}^1 + M_{BC}^1 = -21,6 \frac{EJ}{L^2} + 21,6 \frac{EJ}{L^2} = 0$$

$$k_{14} = k_{41} = \sum_j M_{Cj}^1 = M_{CB}^1 + M_{CD}^1 = 21,6 \frac{EJ}{L^2}$$

$$k_{22} = -\sum_{ij} (M_{ij}^2 + M_{ji}^2) \cdot \psi_{ij}^2 = -(-10,288 + 0) \frac{EJ}{L^2} \cdot \left(\frac{1,852}{L}\right) - (0 + 3,704) \frac{EJ}{L^2} \cdot \left(-\frac{1,111}{L}\right) = 23,167 \frac{EJ}{L^3}$$

$$k_{23} = k_{32} = \sum_j M_{Bj}^2 = M_{BA}^2 + M_{BC}^2 = 0$$

$$k_{24} = k_{42} = \sum_j M_{Cj}^2 = M_{CB}^2 + M_{CD}^2 = -10,288 \frac{EJ}{L^2}$$

$$k_{33} = \sum_j M_{Bj}^3 = M_{BA}^3 + M_{BC}^3 = 7,2 \frac{EJ}{L} + 7,2 \frac{EJ}{L} = 14,4 \frac{EJ}{L}$$

$$k_{34} = k_{43} = M_{BC}^4 = M_{CB}^3 = 3,6 \frac{EJ}{L}$$

$$k_{44} = \sum_j M_{Cj}^4 = M_{CB}^4 + M_{CD}^4 = 7,2 \frac{EJ}{L} + 5,556 \frac{EJ}{L} = 12,756 \frac{EJ}{L}$$

Stąd poszerzona macierz sztywności ma postać

$$\tilde{K} = \begin{bmatrix} 172,8 \frac{EJ}{L^3} & 0 & 0 & 21,6 \frac{EJ}{L^2} \\ 0 & 23,167 \frac{EJ}{L^3} & 0 & -10,288 \frac{EJ}{L^2} \\ 0 & 0 & 14,4 \frac{EJ}{L} & 3,6 \frac{EJ}{L} \\ 21,6 \frac{EJ}{L^2} & -10,288 \frac{EJ}{L^2} & 3,6 \frac{EJ}{L} & 12,756 \frac{EJ}{L} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} K_{qq} & K_{qx} \\ K_{xq} & K_{xx} \end{bmatrix}$$

2.7. Macierz sztywności K w bazie \bar{q} – redukcja macierzy \tilde{K}

Macierz sztywności K w bazie minimalnej uzyskuje się ze wzoru

$$K = K_{qq} - K_{qx} \cdot K_{xx}^{-1} \cdot K_{xq}$$

gdzie w analizowanym przykładzie poszczególne bloki macierzowe mają postać:

$$K_{qq} = \begin{bmatrix} 172,8 \frac{EJ}{L^3} & 0 & 0 \\ 0 & 23,167 \frac{EJ}{L^3} & 0 \\ 0 & 0 & 14,4 \frac{EJ}{L} \end{bmatrix}, \quad K_{qx} = \begin{bmatrix} 21,6 \frac{EJ}{L^2} \\ -10,288 \frac{EJ}{L^2} \\ 3,6 \frac{EJ}{L} \end{bmatrix}$$

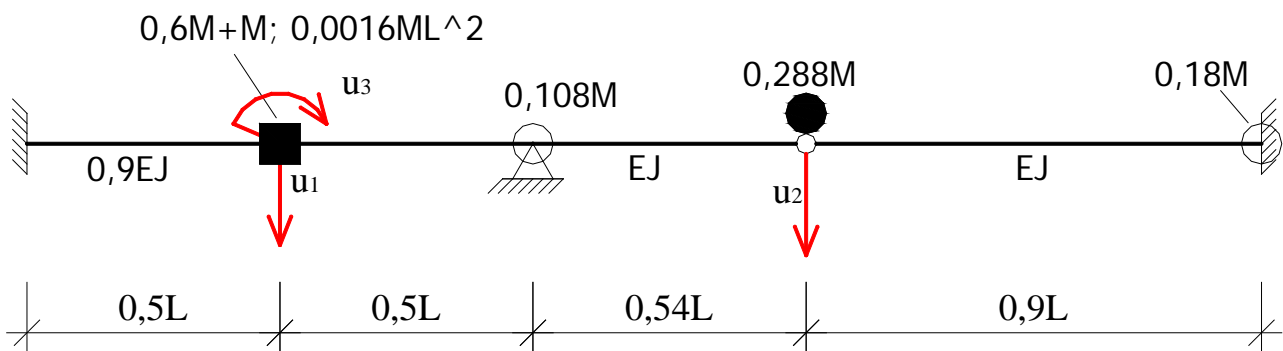
$$K_{xq} = \begin{bmatrix} 21,6 \frac{EJ}{L^2} & -10,288 \frac{EJ}{L^2} & 3,6 \frac{EJ}{L} \end{bmatrix}, \quad K_{xx} = \begin{bmatrix} 12,756 \frac{EJ}{L} \end{bmatrix}$$

Macierz sztywności w bazie \mathbf{q} ma zatem postać

$$K_{qq} = \begin{bmatrix} 136,224 \frac{EJ}{L^3} & 17,4209 \frac{EJ}{L^3} & -6,09595 \frac{EJ}{L^2} \\ 17,4209 \frac{EJ}{L^3} & 14,8695 \frac{EJ}{L^3} & 2,90348 \frac{EJ}{L^2} \\ -6,09595 \frac{EJ}{L^2} & 2,90348 \frac{EJ}{L^2} & 13,384 \frac{EJ}{L} \end{bmatrix}$$

3. Wyznaczenie macierzy bezwładności - B

3.1. Przyjęcie współrzędnych lokalnych dla mas

3.2. Transformacja współrzędnych uogólnionych na lokalne

Transformacja współrzędnych uogólnionych na lokalne

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \end{bmatrix}$$

Stąd macierz transformacji ma postać

$$A_m = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Diagonala mas która odpowiada współrzędnym lokalnym ma postać:

$$\{m\} = \text{diag}(1,6M; 0,288M; 0,0016ML^2)$$

3.3. Wyznaczenie macierzy bezwładności

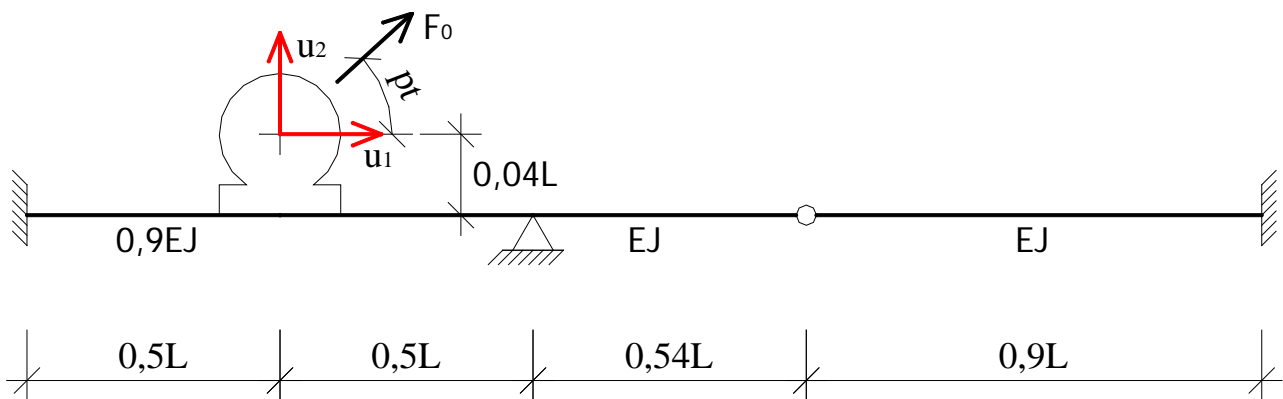
$$B = A_m^T \cdot \{m\} \cdot A_m =$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1,6M & 0 & 0 \\ 0 & 0,288M & 0 \\ 0 & 0 & 0,0016ML^2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} 1,6M & 0 & 0 \\ 0 & 0,288M & 0 \\ 0 & 0 & 0,0016ML^2 \end{bmatrix}$$

4. Wyznaczenie wektora wzbudzenia - F

4.1. Przyjęcie współrzędnych lokalnych dla sił wymuszających

4.2. Transformacja współrzędnych uogólnionych na lokalne

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0,04L \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \end{bmatrix}$$

Stąd macierz transformacji ma postać

$$A_p = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0,04L \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Wektor sił wymuszających, który odpowiada współrzędnym lokalnym ma postać

$$\bar{P} = \begin{bmatrix} F_0 \cos(pt) \\ F_0 \sin(pt) \end{bmatrix}$$

4.3. Wyznaczenie wektora wzbudzenia

$$L = u^T \cdot \bar{P} = q^T \cdot A_p^T \cdot \bar{P} = q^T \cdot \bar{F}$$

$$\bar{F} = A_p^T \cdot \bar{P} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 0 \\ 0,04L & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} F_0 \cos(pt) \\ F_0 \sin(pt) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -F_0 \sin(pt) \\ 0 \\ 0,04F_0L \cos(pt) \end{bmatrix}$$

$$\bar{F} = \bar{F}_s + \bar{F}_c = \begin{bmatrix} -F_0 \sin(pt) \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0,04F_0L \cos(pt) \end{bmatrix}$$

$$\bar{F}_s = \begin{bmatrix} -F_0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \sin(pt), \quad \bar{F}_c = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0,04F_0L \end{bmatrix} \cos(pt)$$

5. Rozwiązanie zagadnienia własnego

5.1. Równanie zagadnienia własnego

Formułując równanie ruchu układu za pomocą metody przemieszczeń uzyskuje się równanie drgań własnych w postaci

$$B \cdot \ddot{\bar{q}} + K \cdot \bar{q} = \bar{0}$$

Zakładając rozwiązanie harmoniczne ($\ddot{\bar{q}} = -\omega^2 \bar{q}$) otrzymuje się

$$(K - \omega^2 \cdot B) \cdot \bar{q} = \bar{0}$$

Powyższe równanie ma nietrywialne rozwiązanie wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\det(K - \omega^2 \cdot B) = 0 \text{ – jest to } \underline{\text{równanie zagadnienia własnego}}$$

Dalej wykonując odpowiednie przekształcenia otrzymamy

$$\det\left(\frac{EJ}{L^3} K^* - \omega^2 \cdot M \cdot B^*\right) = 0$$

$$\det\left((B^*)^{-1} \cdot K^* - \lambda \cdot I\right) = 0$$

Przyjmując, że $\lambda = \omega^2 \cdot \frac{M \cdot L^3}{EJ}$ (gdzie λ są wartościami własnymi) otrzymamy relację pomiędzy wartościami własnymi a częstościami własnymi

$$\omega = \sqrt{\lambda \frac{EJ}{M \cdot L^3}}$$

$$K^* = \begin{bmatrix} 136,24 & 17,4209 & -6,09595L \\ 17,4209 & 14,8695 & 2,90348L \\ -6,09595L & 2,90348L & 13,384L^2 \end{bmatrix}, \quad B^* = \begin{bmatrix} 1,6 & 0 & 0 \\ 0 & 0,288 & 0 \\ 0 & 0 & 0,0016L^2 \end{bmatrix}$$

$$B^{*-1} * K^* = \begin{pmatrix} 1,6 & 0 & 0 \\ 0 & 0,288 & 0 \\ 0 & 0 & 0,0016 L^2 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 136,224 & 17,4209 & -6,09595 L \\ 17,4209 & 14,8695 & 2,90348 L \\ -6,09595 L & 2,90348 L & 13,384 L^2 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 85,14 & 10,8881 & -3,80997 L \\ 60,4892 & 51,6302 & 10,0815 L \\ -\frac{3809,97}{L} & \frac{1814,675}{L} & 8365 \end{pmatrix}$$

$$B^{*-1} * K^* - \lambda * I = \begin{pmatrix} 85,14 - \lambda & 10,8881 & -3,80997 L \\ 60,4892 & 51,6302 - \lambda & 10,0815 L \\ -\frac{3809,97}{L} & \frac{1814,675}{L} & 8365 - \lambda \end{pmatrix}$$

$$\det(B^{*-1} * K^* - \lambda * I) = 2,81181 * 10^7 - 1,11501 * 10^6 \lambda + 8501,77 \lambda^2 - \lambda^3$$

$$2,81181 * 10^7 - 1,11501 * 10^6 \lambda + 8501,77 \lambda^2 - \lambda^3 = 0$$

Wartości własne

$$\lambda_1 = 33,9935, \lambda_2 = 98,8369, \lambda_3 = 8368,94$$

Częstości własne układu

$$\omega_1 = 5,8304 \sqrt{\frac{EJ}{ML^3}}, \quad \omega_2 = 9,94168 \sqrt{\frac{EJ}{ML^3}}, \quad \omega_3 = 91,4819 \sqrt{\frac{EJ}{ML^3}}$$

Po podstawieniu wartości mianowanych za wielkości porównawcze otrzymujemy

$$\omega_1 = 104,297 \frac{rad}{s}, \quad \omega_2 = 177,842 \frac{rad}{s}, \quad \omega_3 = 1636,478 \frac{rad}{s}$$

oraz częstotliwości

$$f_1 = 16,599 Hz, \quad f_2 = 28,304 Hz, \quad f_3 = 260,45 Hz$$

Wektory własne

- pierwszy wektor własny

$$B^{*-1} * K^* - \lambda_1 * I = \begin{pmatrix} 85.14 - \lambda_1 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & 51.6302 - \lambda_1 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8365 - \lambda_1 \end{pmatrix}$$

$$B^{*-1} * K^* - \lambda_1 * I = \begin{pmatrix} 51.1865 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & 17.6767 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8331.0465 \end{pmatrix}$$

$$\text{adj} (B^{*-1} * K^* - \lambda_1 * I) = \text{adj} \begin{pmatrix} 51.1865 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & 17.6767 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8331.0465 \end{pmatrix}$$

$$w_1 = \begin{pmatrix} 0.2372 \\ -1 \\ \frac{0.3263}{L} \end{pmatrix}$$

- drugi wektor własny

$$B^{*-1} * K^* - \lambda_2 * I = \begin{pmatrix} 85.14 - \lambda_2 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & 51.6302 - \lambda_2 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8365 - \lambda_2 \end{pmatrix}$$

$$B^{*-1} * K^* - \lambda_2 * I = \begin{pmatrix} -13.6969 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & -47.2067 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8266.1631 \end{pmatrix}$$

$$\text{adj} (B^{*-1} * K^* - \lambda_2 * I) = \text{adj} \begin{pmatrix} -13.6969 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & -47.2067 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8266.1631 \end{pmatrix}$$

$$w_2 = \begin{pmatrix} -0.7587 \\ -1 \\ \frac{-0.1302}{L} \end{pmatrix}$$

- trzeci wektor własny

$$\mathbf{B}^{*-1} * \mathbf{K}^* - \lambda_3 * \mathbf{I} = \begin{pmatrix} 85.14 - \lambda_3 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & 51.6302 - \lambda_3 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & 8365 - \lambda_3 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{B}^{*-1} * \mathbf{K}^* - \lambda_3 * \mathbf{I} = \begin{pmatrix} -8283.8 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & -8317.3098 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & -3.94 \end{pmatrix}$$

$$\text{adj}(\mathbf{B}^{*-1} * \mathbf{K}^* - \lambda_3 * \mathbf{I}) = \text{adj} \begin{pmatrix} -8283.8 & 10.8881 & -3.80997 L \\ 60.4892 & -8317.3098 & 10.0815 L \\ -\frac{3809.97}{L} & \frac{1814.675}{L} & -3.94 \end{pmatrix}$$

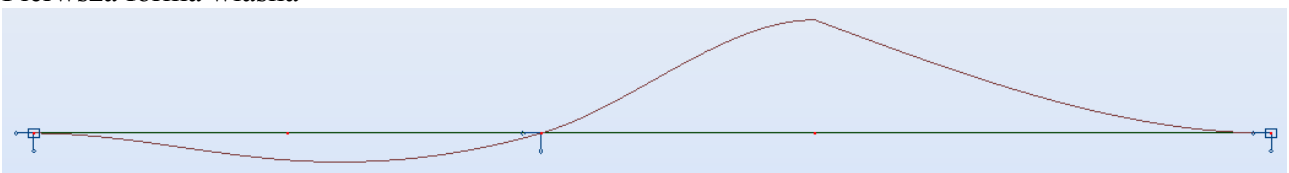
$$\mathbf{w}_3 = \begin{pmatrix} 0.000458 \\ -0.001209 \\ -\frac{1}{L} \end{pmatrix}$$

Macierz własna

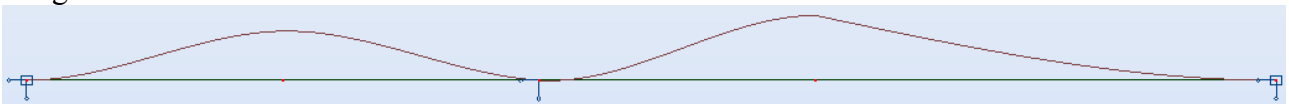
$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} 0,2372 & 0,7587 & 0,000458 \\ -1 & -1 & -0,001209 \\ 0,3263 \cdot \frac{1}{L} & -0,1302 \cdot \frac{1}{L} & -\frac{1}{L} \end{bmatrix}$$

Formy własne

Pierwsza forma własna

Druga forma własna

Trzecia forma własna

